

8 ශ්‍රේණිය

බුද්ධ ධර්මය

දෙවන වාරය

සැකසුම : චන්ද්‍රිකා විජයසිරි

හදපාන්ගොඩ මහා විද්‍යාලය

12 පාඨම

උපාය කුසලතාවෙන්
යුතු වෙමු

ජාතකට්ඨකථාව

මහින්දාගමනයත් සමගින් පාලි ත්‍රිපිටකය ලක්වැසියන්ට දායාද විය.

පසුව ක්‍රි.ව. 5 වන සිවසයේ දී දඹදිව සිට ලක්දිවට වැඩම කළ බුද්ධභෝජ මාහිමියන් ප්‍රධාන බෙද්ධාචාර්යවරු පාලි ත්‍රිපිටකයට අටුවා (බුද්ධ චචනය සදහා අර් ඵකථන සූපයිම) සම්පාදනය කරන ලදී.

කුරුණෑගල යුගයේ දී පාලි ජාතකට්ඨකථාව සංස්කරණය කරමින් සංවර්ධනය කොට සිංහල පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ සකස් කරන ලදී.

උම්මග්ග ජාතකය යනු එහි ඇතුළත් එක් ජාතක කථා වස්තුවකි.

උම්මග්ග ජාතකය

මියුලු නුවර පාලකයා වූයේ වේදේහ රජු ය.

ඔහුට අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන පඨවිරු
4 දෙනෙක් වූහ.

සේනක

පුක්කුස

කාවින්ද

දේවින්ද

මිශ්‍ර ලුණුවරට නැගෙනහිරින් යවමැදුම් ගම විය.
එහි සිරිවඩ්ඪන සිටුවරයාට හා බිරිය සුමනාහට මහොෂධ
නමින් පුතෙක් සිටියේ ය. ඔහු ප්‍රඥාවන්තයෙකු ය.

රජතුමා ඔහුව තම උපදේශක තනතුරට පත් කර
ගැනීමට උත්සාහ දැරුවත් පුරෝහිත පිරිස එයට කැමති
නොවූහ.

මේ නිසා ම රජතුමා මෙම කුමරා සිටි ගමේ අයට ප්‍රශ්න විසදා
දෙන ලෙස දන්වමින් නොයෙක් ආකාරයේ ප්‍රශ්න යවන ලදී.

එම ප්‍රශ්න විසඳා යැවූයේ මහෙෂ්වර කුමරුගේ උපාය කුසලතාවෙනි.

එලෙස විසදූ ප්‍රශ්න 2 කි.

- ❖ දෘෂ්ඨික ප්‍රශ්නය
- ❖ වැලියොත් ප්‍රශ්නය

❖ දික්වික ප්‍රශ්නය

වේදේහ රජු විසින් මහෙෂධ කුමාරයාගේ ප්‍රඥාව විමසීම සඳහා යවන ලද ප්‍රශ්නය වූයේ,

“කිහිරි ගසක දඩු කැබැල්ලක පොත්ත ඉවත් කොට අග මුල සොයා ගැනීමට නොහැකි වන පරිදි සකසා එහි අග මුල නිවැරදිව සොයා එවීම යි.”

මහෙෂධ කුමාරයා එම ප්‍රශ්නය විසඳන ලද්දේ පහත පරිදි ය.

“කුමරු වියතක් පමණ වූ කිහිරි දණ්ඩෙහි හරි මැද සිහින් නූලකින් ගැට ගැසීය. නූලේ අනෙක් කොන අතින් අල්ලාගත් ඔහු ජල භාජනය මත සිරුවෙන් තැබුවේය. එම දණ්ඩෙහි එක් පැත්තක් පළමුව දියෙහි ගිලිණි. අනෙක් පැත්ත පසුව ගිලිණි.”

ඒ අනුව ගසක වැඩියෙන් බර මුල් කොටස නිසා පළමුව ගිලුණු පැත්ත ගසේ මුල යයි ද දෙවනුව ගිලුණු පැත්ත ගසේ අග යැයි ද පවසමින් කිහිරි දණ්ඩෙහි අග මුල රජකුමාරාට දන්වා යැවීය.

රජකුමාරා මහෝෂධි කුමාරයා එම ප්‍රශ්නය විසඳූ ආකාරය අසා බෙහෙවින් සතුටට පත් විය.

වැලියොක් ප්‍රශ්නය

රජතුමා විසින් මහෙෂ්වර කුමරුගේ ප්‍රඥාව පිළිබඳ විමසා බැලීමට තවත් උපක්‍රමයක් යොදන ලදී. හෙතෙම සේවකයකු අත යවමැදුම් ගමට හසුනක් යැවීය. එහි මෙසේ සඳහන් වුණි.

“රජතුමා ඔන්විලි පැදීමට ඉතා ප්‍රිය කරයි. එතුමා පදිමින් සිටි ඔන්විල්ලාවේ පැරණි ලණුව කැඩී ගියේය. එම වැලි ලණුව වෙනුවට අලුත් වැලි ලණුවක් සාදා එවන්න. නැතිනම් දහසක දඩයක් ගෙවීමට සිදු වේ.”

මෙම හසුන කියවූ ගම්මු බියට පත් වූහ.

කිසිදා වැල්ලෙන් සෑදූ ලණුවක් දැක නැති බවත් කොහුවලින්, පට්ටාවලින් මිස වැලිවලින් කෙසේ ලණුවක් ගොතන්නේ ද කියා ඔවුහු සාකච්ඡා කළහ.

පසුව ඔවුහු එම ගැටලුව මහෙෂ්වර කුමරු වෙත ගෙන ගියහ.

ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දිය යුත්තේ තවත් ප්‍රශ්නයකින්ම මිස වෙනත් ආකාරයකින් නොවේ යැයි පවසා පුහුණු කළ පුද්ගලයින් කිහිප දෙනෙක් රජකුමා වෙත යවන ලදී.

ඔවුහු රජකුමා හමු වී,

“ඔබකුමාගේ පරණ ඔන්විල්ලාව සාදා තිබූ වැලි ලණුවෙන් වියතක පමණ කැල්ලක් අපට දෙන්න යි ඉල්ලූහ.”

“අපි ඒ ලණුව බලා කුඩා වැලි කැට යොදා සාදන ලණුවක් ද ලොකු වැලි කැට යොදා සාදන ලද ලණුවක් ද ප්‍රමාණයෙන් කොපමණ ලොකු ලණුවක් ද කියා බලා ගෙන ඒ ලණුවේ ප්‍රමාණයට ලණුවක් අඹරා දෙන්නෙමු යි ද ඒසේ නොමැතිව ලණුව අඹරණ එක අපහසු බව ද පැවසූහ.”

එහෙත් රජතුමා සතුව එවැනි වැලි යොතක් නැති බවත් නැති වැලි යොතකින් කැබැල්ලක් කෙසේ දෙන්න ද කියා කීය.

එය අසා පිරිස මෙසේ කීහ.

ඉතින් රජතුමනි, එහෙම ලණුවක් ඔබ තුමා ළග නොමැති නම් උතුරු යවමැදුම් ගම් වැසියන් සාදන්නේ කෙසේ ද?

රජතුමා මෙය අසා සතුටට පත් විය.

මෙය විසඳීමට මහෙෂ්වර කුමරු තමන් මෙහෙය වූ බව ගම්වැසියන් පැවසූ විට රජතුමා ඒ අසා කුමරුගේ ප්‍රඥා මහිමය පිළිබඳ අතිශය සතුටට පත් වූහ.

මහෙෂ්වර පණ්ඩිතයන්ගේ ප්‍රඥා මහිමය පිළිබඳ කියැවෙන මෙම කතා පුවත් මගින් අපට ගත හැකි ආදර්ශ බොහෝය.

පාසල් දරුවන්ට ගත හැකි ආදර්ශ

- ❑ ඵදිනෙදා ජීවිතයේ දී ප්‍රශ්නයකට මුහුණ දීමට සිදුවුවහොත් ඒවාට බුද්ධිමත් ම වගකීමෙන් මුහුණ දීම
- ❑ ප්‍රශ්නයක් ඇති වුවහොත් කලබල නොවීම
- ❑ ඉවසිලිමත් වීම
- ❑ විමසිලිමත් වීම

මෙම ගුණාංගයන් ඇති කර ගැනීමෙන් ගැටලුවේ ස්වභාවයන් විසදුමක් හදුනා ගැනීමට පහසු වීම.

අභ්‍යාස

1. පාලි ත්‍රිපිටකය ශ්‍රී ලාංකිකයින්ට දායාද වූයේ කවදා ද?
ක්‍රි. පූ. 3 වන සියවසයේ දී මිහිදු මහරහතන් වහන්සේගේ වැඩමවීමත් සමගිනි.
2. පාලි ත්‍රිපිටකයට අටුවා සම්පාදනය කළේ කවුරුන් විසින් ද?
බුද්ධඝෝෂ මාහිමියන් ප්‍රධාන බෞද්ධාචාර්යවරුන් විසිනි.
3. පාලි ජාතකට්ඨකථාව සංස්කරණය හා සංවර්ධනය කරමින් සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලද්දේ කිනම් යුගයක දී ද?
කුරුණෑගල යුගයේදී ය.
4. මියුලු නුවර පාලනය කළ රජු කවුරුන් ද?
චේදේහ රජු

5. වේදේහ රජුගේ අනුශාසක පඩිවරු 4 දෙනා නම් කරන්න.
සේනක, පුක්කුස, කාවින්ද, දේවින්ද
6. මහෙෂ්වර කුමරුගේ මව හා පියා කවුරුන් ද?
පියා- සිරිවඩ්ඪන සිටුවරයා හා මව- සුමනා
7. මහෙෂ්වර කුමරුගේ ප්‍රඥා මහිමයෙන් විසදූ ප්‍රශ්න දෙකක් ලියන්න.
දණ්ඩක ප්‍රශ්නය හා වැලියොත් ප්‍රශ්නය
8. එම ප්‍රශ්න දෙක විසදූ ආකාරය පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.